

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026-2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Sopimuksen tavoitteet ja toimenpiteet on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Keskusteluja on käyty muun muassa Pohjois-Savon liiton, toiminta-alueen työllisyysalueiden, elinvoimakeskuksen, Kuopion alueen kauppakamarin ja keskeisten elinkeino-organisaatioiden kanssa. Lisäksi kehittämisen tavoitteista on keskusteltu Pohjois-Savon korkeakoulujen ja Itä-Suomen ammatillisten koulutuksen järjestäjien sekä kymmenen suurimman ammatillisen koulutuksen järjestäjän kanssa.

2. Savon koulutuskuntayhtymän strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

1. Työelämän uudistuviin osaamistarpeisiin vastaaminen
2. Opintojen läpäisyn tehostaminen
3. Opiskelijoiden työllistymisen edistäminen
4. Opiskelijoiden jatko-opintoihin siirtymisen tukeminen
5. Opiskelijoiden hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja osallisuuden tukeminen
6. Alueen työikäisen väestön koulutustason nostaminen

b) Toiminnalliset tavoitteet

1. Koulutustarjonnan kehittäminen vastaamaan paremmin alueellisiin työelämän osaamistarpeisiin ja väestörakenteeseen. Osaamistarpeet ja väestörakenne otetaan huomioon koulutustarjonnan sisällöissä sekä määrässä. (Vaikuttavuustavoitteet 1,3 ja 6)
2. Laadukkaan opetuksen, riittävän ohjauksen ja oppimisen tuen varmistaminen opiskelijoille heidän pedagogisten tarpeidensa mukaisesti eri oppimisympäristöissä. (Vaikuttavuustavoitteet 1-6)
3. Urasuunnittelu-, työelämä- ja työnhakutaitojen sisällyttäminen systemaattisesti osaksi kaikkia koulutuksia ottaen huomioon opiskelijoiden erilaiset tarpeet. (Vaikuttavuustavoitteet 1-5)
4. Opiskelijoiden jatko-opintovalmiuksien vahvistaminen sekä jatko-opintopolkujen ja väyläopintojen kehittäminen. (Vaikuttavuustavoitteet 1,2 ja 4)
5. Oppilaitoksen yhteisöllisen hyvinvointityön vahvistaminen ja opiskelijoiden osallisuuden edistäminen. (Vaikuttavuustavoitteet 1,2,3 ja 5)
6. Opiskelijoiden yrittäjyysvalmiuksien vahvistaminen. (Vaikuttavuustavoitteet 3 ja 5)

7. Opiskelijoiden ja henkilöstön kansainvälisyystaitojen vahvistaminen. Tuetaan opiskelijoiden valmiuksia toimia kansainvälisessä ja monikulttuurisessa työyhteisössä. (Vaikuttavuustavoitteet 1,3 ja 5)
8. Koulutuslakohtaisen vihreän siirtymän osaamisen, opetussisältöjen ja oppimisympäristöjen kehittäminen. (Vaikuttavuustavoitteet 1 ja 3)

Toiminnallisten tavoitteiden edistymistä seurataan mm. seuraavien mittareiden avulla:

- opiskelijoiden työllistymisaste nousee (lähtötaso: päätoimiset työlliset vuosi tutkinnon PT, AT, EAT suorittamisen jälkeen 65 % vuonna 2023)
- opiskelijoiden jatko-opintoihin siirtyneiden osuus kasvaa (lähtötaso: päätoimiset opiskelijat vuosi tutkinnon PT, AT, EAT suorittamisen jälkeen 5,7 % vuonna 2023)
- opintojen läpäisyaste paranee (lähtötaso: vuonna 2022 aloittaneista kolmen vuoden jälkeen tutkinnon PT, AT, EAT suorittaneita 66 %)
- tutkinnon osien suorittaneiden määrä kasvaa (lähtötaso: osatutkinnon PT, AT, EAT suorittaneiden määrä n. 530 vuonna 2022)
- opintojen keskeyttämisaste laskee (lähtötaso: vuonna 2022 koulutuksen PT, AT, EAT aloittaneista keskeyttäneiden osuus 20 %) sekä
- opiskelija- ja työelämäpalautteet paranevat (lähtötaso: Arvo Amis aloituskyselyn ka 4,37 ja päättökyselyn ka 4,36 vuonna 2024–2025, työpaikkaohjaajakyselyn ka 4,11 ja työpaikkakyselyn ka 4,3 vuonna 2024–2025) ja vastausprosentti kasvaa (lähtötaso: Arvo Amis aloituskysely 56 % ja päättökysely 72 %, työpaikkaohjaajakysely 26 % ja työpaikkakysely 17 % vuonna 2024–2025).

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

Koulutuksen ja työelämän tarpeiden kohtaantoa vahvistavat toimenpiteet

- Kehitetään ja pilotoidaan prosessi nopeiden uusien osaamistarpeiden arvioimiseksi keväällä 2026.
- Lisätään tutkinnon osien sekä tutkinnon osista muodostuvien osaamiskokonaisuuksien tarjontaa työelämän tarpeisiin. Kuvataan suunnitteluprosessi 2026–2027 aikana.
- Kehitetään rakenteet ja vuosittainen prosessi koulutustarjonnan johtamiseen ja resurssien kohdentamiseen yhteistyössä toiminta-alueen työllisyysalueiden ja työelämän edustajien kanssa 2026–2027. Tämän prosessin avulla tarjonnassa otetaan huomioon väestörakenteen ja työelämän osaamistarpeiden muutokset. Vuosien 2028–2029 aikana prosessi vakiinnutetaan ja osallistetaan mukaan laajemmin sidosryhmiä.
- Käynnistetään tarvittaessa uusia koulutuksia strategiakauden aikana alueen osaamistarpeisiin vastaamiseksi.
 - Vahvistetaan lentokoneasennuksen, logistiikan, kone- ja tuotantotekniikan, sosiaali- ja terveystieteiden osaamista alueen tarpeiden pohjalta.
 - Kehitetään koulutustarjontaa vastaamaan teollisuuden monipuolistuviin osaamistarpeisiin hyödyntämällä eri tutkintojen tutkinnonosia.
- Kehitetään edelleen maahan muuttaneiden koulutus- ja ohjauspalveluita sekä edistetään kotoutumista tiiviissä yhteistyössä alueellisten kumppaneiden kanssa 2026–2029.

Koulutuksen ja ohjauksen laadun parantamiseen liittyvät toimenpiteet

- Uudistetaan koulutussuunnittelua sekä koulutustarjontaa 2026–2028 ja kohdistetaan opetuksen ja ohjauksen resursseja sekä oppimisympäristöjen käyttöä kunkin opiskelijaryhmän tarpeita vastaavaksi. Lisätään yllälaista opetustarjontaa 2027–2029, esimerkiksi yrittäjyysopintojen tarjoamiseksi kaikille opiskelijoille.
- Vahvistetaan yhteistyötä tutkimusta tekevien korkeakoulujen kanssa, jotta voimme hyödyntää tutkimustietoa entistä tehokkaammin pedagogiikan kehittämisessä.
- Kehitetään tietojohtamista mm. hyödyntämällä valtakunnallisia tietovarantoja aiempaa paremmin toimintojen kehittämisessä 2026-2028.
- Kehitetään työpaikalla järjestettävän koulutuksen laatua 2027-2029. Varmistetaan erityisesti oppivelvollisten, maahan muuttaneiden sekä tukea tarvitsevien opiskelijoiden riittävä tuki ja ohjaus työpaikalla järjestettävän koulutuksen aikana.
- Selkeytetään uraohjauksen prosessia, toimijoiden rooleja, rakenteita ja sisältöjä opiskelijan koko opintopolulla hakeutumisesta työllistymiseen, yrittäjyyteen tai jatko-opintoihin sijoittumiseen saakka vuosina 2026–2028.
- Kehitetään yhteistyömalleja yhdessä työllisyysalueiden kanssa opiskelijoiden työllistymisen tukemiseksi. Luodaan käytännöt asiakastietojen hyödyntämiseen nivelvaiheissa ja varmistetaan tiedon tehokas käyttö sekä yksittäisen opiskelijan palveluissa että oppilaitoksen toiminnan suunnittelussa vuosina 2026–2028.
- Kehitetään kaksoistutkintokoulutusta 2027–2029 yhdessä alueen lukioiden kanssa ja varmistetaan opiskelijoidemme hyvät jatko-opintovalmiudet kohdennettuna alueellisten työvoimatarpeiden mukaisesti. Kehitetään ja yhtenäistetään korkeakoulupolkuja yhteistyössä I-alueen koulutuksen järjestäjien kanssa strategiakaudella.
- Tuetaan opiskelijoiden kiinnittymistä opintoihin ja oppilaitosyhteisöön vahvistamalla oppilaitoksen yhteistä yhteisöllisen hyvinvointityön mallia ja sen toimijoita. Lisätään yhteistyötä sidosryhmien, kuten nuorisotyön ja hyvinvointialueen, kanssa.
- Vahvistetaan kansainvälisyysosaamista ja -toimintaa kaikilla koulutusaloilla sekä kansainvälisen yhteistyön että kotikansainvälisyyden keinoin. Määritellään vuonna 2026 kansainvälisen kehittämissyhteistyön strategiset painopisteet ja tavoitteet, joiden mukaisesti vahvistetaan nykyisiä kumppanuuksia ja rakennetaan uusia 2027–2029.
- Käynnistetään vuonna 2027 useilla koulutusaloilla vihreän siirtymän pilotteja. Piloteissa vahvistetaan ohjatusti opetushenkilöstön osaamista, opetusta, oppimisympäristöjä ja työelämäpalveluja yhteistyössä työelämätoimijoiden kanssa. Uudistetaan oppimisympäristöjä 2027–2029, jotta voimme varmistaa opiskelijoille riittävän vihreän siirtymän osaamisen.

3. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

TOIMENPIDE/ TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
<p>Tavoite 1. Koulutustarjonnan kehittäminen vastaamaan paremmin alueellisiin työelämän osaamistarpeisiin ja väestörakenteeseen</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rakenteiden ja prosessin kehittäminen koulutustarjonnan johtamiseen 2026–2027 – Koulutustarjonnan ml. uusien koulutusten ja tutkinnonosista koostuvien osaamiskokonaisuuksien kehittäminen – Vihreän siirtymän osaamisen, opetussisältöjen ja oppimisympäristöjen kehittäminen 2027-2029 	120 000	375 000	475 000	480 000	1 450 000
<p>Tavoite 4. Opiskelijoiden jatko-opintovalmiuksien vahvistaminen sekä jatko-opintopolkujen ja väyläopintojen kehittäminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kaksoistutkintokoulutuksen kehittäminen 2027–2029 – Korkeakoulupolkujen kehittäminen ja yhtenäistäminen yhteistyössä I-alueen koulutuksen järjestäjien kanssa koko strategiakaudella 	25 000	25 000	25 000	25 000	100 000
<p>Tavoite 5. Oppilaitoksen yhteisöllisen hyvinvointityön vahvistaminen ja opiskelijoiden osallisuuden edistäminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitoksen yhteisöllisen hyvinvointityön vahvistaminen 2026–2029 – Yhteistyön lisääminen sidosryhmien kanssa 2026–2029 	40 000	55 000	55 000	50 000	200 000

Tavoite 6. Opiskelijoiden yrittäjyysvalmiuksien vahvistaminen.					
– Yrittäjyysopetuksen ja koulutusmallien kehittäminen 2026–2029	15 000	45 000	45 000	45 000	150 000
– Yrittäjyyden vahvistaminen uraohjauksessa					
YHTEENSÄ €	200 000	500 000	600 000	600 000	1 900 000

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

4. Seuranta

Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Savon koulutuskuntayhtymä ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2-4.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Heikki Helve
Kuntayhtymän johtaja
Savon koulutuskuntayhtymä